

**Sylabusy przedmiotów modułu X –
studia 2. stopnia niestacjonarne
KIERUNEK FILOLOGIA POLSKA; rok akademicki 2013/2014**

MODUŁ X: SPECJALIZACJA NAUCZYCIELSKA
X A. MODUŁ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNY
X B. MODUŁ DYDAKTYCZNY (DLA J. POLSKIEGO)

XA1. PSYCHOLOGIA	s. 2
XA2. PRZYGOTOWANIE PEDAGOGICZNE	s. 2
XA3. PRAKTYKA OGÓLNOPEDAGOGICZNA W SZKOLE PODSTAWOWEJ	s. 12
XB4. METODYKA NAUCZANIA LITERATURY I JĘZYKA POLSKIEGO	s. 15
XB5. PODSTAWY DYDAKTYKI	s. 28
XB7. PRAKTYKA CIĄGŁA Z JĘZYKA POLSKIEGO W SZKOLE PONADGIMNAZJALNEJ	s. 31
XB6/8. PRAKTYKA CIĄGŁA Z J. POLSKIEGO W GIMNAZJUM	s. 38

**Sylabusy przedmiotów modułu nauczycielskiego –
studia 2. stopnia niestacjonarne
KIERUNEK FILOLOGIA POLSKA; rok akademicki 2013/2014
MODUŁ X: SPECJALIZACJA NAUCZYCIELSKA
X A. MODUŁ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNY**

XA1. PSYCHOLOGIA:

rok akademicki 2013/2014

Nie dostarczono sylabusu w wersji elektronicznej

XA2. PRZYGOTOWANIE PEDAGOGICZNE:

rok akademicki 2013/2014

Nazwa przedmiotu	Przygotowanie pedagogiczne	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Wydział Filologiczny UR Instytut Filologii Polskiej Zakład Metodyki Nauczania Literatury i Języka Polskiego	
Kod przedmiotu	XA2	
Studia		
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów
Filologia polska	Studia drugiego stopnia	niestacjonarne
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot specjalizacji nauczycielskiej	
Rok i semestr studiów	Rok pierwszy, 1	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	Prof. dr hab. Zygmunt Sibiga	
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	Dr Elżbieta Kozłowska , dr hab. prof. UR Zygmunt Sibiga, dr hab. prof. UR Alicja Jakubowska-Ozóg, dr hab. prof. UR Urszula Kopeć, dr Danuta Hejda, dr Dorota Karkut, dr Elżbieta Mazur, dr Tadeusz Pórchłopek, dr Agata Kucharska-Babula	
Cele zajęć z przedmiotu		
Poznanie i pogłębienie wiadomości z zakresu nauk pedagogicznych. Kształcenie umiejętności zastosowania wiedzy pedagogicznej w praktyce.		

Wymagania wstępne	Wybór specjalizacji nauczycielskiej
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <p>XA2_W01 student zna podstawowe pojęcia z zakresu pedagogiki IXA2_W01 student charakteryzuje procesy edukacyjne i wychowawcze</p> <p>Umiejętności:</p> <p>XA2_U01 student potrafi zastosować zdobytą wiedzę pedagogiczną w typowych sytuacjach dydaktycznych XA2_U02 student wykazuje się umiejętnością planowania zadań wychowawczych</p> <p>XA2_U03 student umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje kompetencje pedagogiczne</p> <p>Kompetencje społeczne:</p> <p>XA2_K01 student posiada umiejętność współpracy z grupą studencką i środowiskiem szkolnym</p>
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin	
<p>Wykład – 15 godz. Ćwiczenia audytoryjne – 20+10s godz.</p>	
Treści programowe	
<p>Problematyka wykładu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pedagogika jako nauka o wychowaniu: interdyscyplinarny charakter pedagogiki, przedmiot i metody badań, problemy metodologiczne badań pedagogicznych. • Geneza i struktura wiedzy pedagogicznej, wychowanie a życie społeczne, wychowanie w różnych kulturach i różnych organizacjach życia społecznego. • Szkoła jako instytucja wychowawcza, sylwetka osobowościowa nauczyciela, przejawy patologii społecznej w środowisku szkolnym, klasa jako środowisko edukacyjne. • Podstawa programowa kształcenia ogólnego; cele kształcenia i wychowania, źródła i sposoby formułowania celów kształcenia; treści kształcenia, źródła treści kształcenia, struktura wiedzy przedmiotowej, integracja wewnątrz i międzyprzedmiotowa, program nauczania, projektowanie procesu kształcenia. • Style poznawcze i strategie uczenia się a style nauczania, metody nauczania; specyfika i prawidłowości uczenia się, metody i techniki uczenia się ucznia, kształtowanie kompetencji w ramach nauczania. • Współczesne koncepcje nauczania, strategie kształcenia, zasady kształcenia; struktura lekcji, typy i modele lekcji, dobór treści, metod i środków dydaktycznych. • Praca w grupach, formy pracy, indywidualizacja w nauczaniu, rodzaje zajęć – wycieczki, praca domowa. • Środki dydaktyczne: podręczniki, pomoce dydaktyczne, dobór i sposoby ich 	

wykorzystania. Edukacja medialna i sposoby wykorzystania technologii informacyjnej.

- Diagnoza, kontrola i ocena wyników kształcenia: wewnętrzny system oceniania, testy sprawdziany i egzaminy zewnętrzne, ocenianie osiągnięć szkolnych uczniów oraz efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości pracy szkoły.
- Interakcje ucznia i nauczyciela w toku lekcji, sztuka zadawania pytań, zwiększanie aktywności komunikacyjnej uczniów.
- Rodzina a instytucjonalne formy wychowania współpraca szkoły i rodziny, typy postaw rodzicielskich, błędy wychowawcze nauczycieli i rodziców.
- 12. Teoria wychowania a inne dyscypliny wiedzy o człowieku.
- Istota i płaszczyzny współpracy teorii wychowania z psychologią, filozofią, socjologią i historią wychowania.
- Proces wychowania a proces rozwoju. Socjalizujące, pedagogiczne i psychospołeczne czynniki i mechanizmy osobotwórcze. Aktywność samowychowawcza a rozwój jednostki.
- Podstawowe koncepcje osobowości (behawioralna, psychodynamiczna, poznawcza, humanistyczna i transgresyjna) i preferowane przez nie typy oddziaływań wychowawczych.
- Rozwój społeczno – moralny dzieci i młodzieży; wychowanie a rozwój moralny; czynniki dezorganizujące wychowanie moralno – społeczne ze szczególnym uwzględnieniem negatywnego wpływu rodziny i szkoły.
- Społeczne czynniki rozwoju. Typologia szkolnych i pozaszkolnych środowisk wychowawczych; rola różnych grup społecznych (rodziny, grup rówieśniczych), instytucji kształcąco – opiekuńczo- wychowawczych, kościoła, środków masowego przekazu w kształtowaniu osobowości.
- Wychowanie interpersonalne. Potrzeba kontaktów interpersonalnych; rola percepcji w procesach komunikacji interpersonalnej; mechanizmy spostrzegania interpersonalnego. Proces komunikacji; komunikacja werbalna i pozawerbalna. Bariery w komunikacji interpersonalnej.
- Sytuacje wychowawcze jako elementy strukturalne procesów wychowania – ich istota i egzemplifikacje. Proces wychowania a proces kształcenia.
- Prakseologiczne problemy wychowania: metody, formy i zasady wychowania (zadaniowe, werbalne, indywidualne i grupowe); kara i nagroda w wychowaniu, wpływ osób znaczących, możliwości uruchamiania mechanizmów: naśladownictwa, identyfikacji ról społecznych i kontroli społecznej.
- Osoba wychowawcy i osoba wychowanka w procesie edukacyjnym – pojęcie i znaczenie interakcji wychowawczej; możliwe ekstremy w relacjach nauczyciel – uczeń: represjonizm i liberalizm w wychowaniu, style kierowania wychowawczego; zagadnienie tzw. autorytetu w wychowaniu.
- Problemy modernizacji systemu dydaktyczno – wychowawczego w Polsce i świecie. Systemy edukacyjne w wybranych krajach.

A. Problematyka ćwiczeń

1. Sytuacje dydaktyczno – wychowawcze jako podstawowa kategoria poznawania i konstruowania rzeczywistości pedagogicznej (właściwości, rodzaje, struktura i uwarunkowania sytuacji edukacyjnych, analiza i projektowanie sytuacji edukacyjnych, edukacja zdrowotna – profilaktyka uzależnień).
2. Cele kształcenia i wychowania: sposoby formułowania celów zajęć, strategie operacjonalizacji celów kształcenia i wychowania
3. Treści kształcenia i wychowania – nośniki wiadomości szkolnych (programy, podręczniki).
4. Metody i zasady nauczania, metody aktywizujące, metoda projektów, postawa badawcza uczniów, dobór metod i środków dydaktycznych, planowanie lekcji.
5. Ewaluacja w procesach edukacyjnych; rodzaje i funkcje ewaluacji procesów

<p>edukacyjnych. Metody ewaluacji.</p> <p>6. System wartości; postawy estetyczne; zagadnienia kształtowania motywacji do uczenia się; wdrażanie do samokształcenia uczniów. Ideał i cele wychowania na tle różnych systemów wychowawczych.</p> <p>7. Procesy socjalizacji i wychowania, Mechanizmy socjalizacyjne (kontroli społecznej, wpływu osób znaczących).</p> <p>8. Metody wychowania: metody wpływu osobistego wychowawcy, metody wpływu sytuacyjnego, metody wpływu społecznego, metody kierowania samowychowaniem .</p> <p>9. Trudności wychowawcze: rodzaje, przyczyny, sposoby zapobiegania, projektowanie działań terapeutycznych.</p>	
Metody dydaktyczne	Wykład, problemowa, dyskusja, zajęć praktycznych
Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	Ocenianie ciągłe, wykonanie pracy zaliczeniowej (projektu), kolokwium, zaliczenie wykładu
Metody i kryteria oceny	<p>Na zaliczenie z wykładu składa się obecność na wykładach (90%), efekty XA2_W01, XA2_W02 oraz udział w dyskusji (10%), efekty XA2_U02,XA2_K01</p> <p>Na ocenę końcową z ćwiczeń składa się:</p> <p>1. Wykonanie projektu działań dydaktyczno – wychowawczych (40%); sprawdzane są efekty XA2_U01, XA2_U02,XA2_K01.</p> <p>Ocena punktowa, uwzględniająca poprawność merytoryczną i dydaktyczną projektu:</p> <p>dst.:5 – 6 punktów ,</p> <p>db.: 7 – 8 punktów,</p> <p>bdb. 9 – 10 punktów</p> <p>2.Kolokwium zaliczeniowe (60%) wymagające odpowiedzi na pytania otwarte sprawdzające wszystkie efekty kształcenia z zakresu wiedzy i umiejętności, oceniane wg następującej skali wykonania zadań:</p> <p>60 – 70% - dst.,</p> <p>70 – 85 % - db.</p> <p>Powyżej 85 % - bdb</p>
Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	<p>Uczestnictwo w wykładach – 15 godz.</p> <p>Samokształcenie – 10 godz.</p> <p>Uczestnictwo w ćwiczeniach – 20 godz.</p>

	<p>Przygotowanie do zajęć – 30 godz.</p> <p>Opracowanie projektu grupowego – 10 godz.</p> <p>Indywidualna lektura – 10 godz.</p> <p>Przygotowanie do kolokwium – 5 godz.</p> <p>Przygotowanie do egzaminu – 20 godz.</p> <p>Razem: 120 godz. – 4 ECTS</p>
Język wykładowy	polski
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Praktyka ogólnopedagogiczna
Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Arends R.J., <i>Uczymy się nauczać</i>, Warszawa 1994</p> <p>Bereźnicki F., <i>Dydaktyka kształcenia ogólnego</i>, Kraków 2001.</p> <p>Biernacka D., <i>Od słowa do działania. Przegląd współczesnych metod kształcenia</i>, Warszawa 2001.</p> <p>Cohen L., Maniom L., Morrison, <i>Wprowadzenie do nauczania</i>, Poznań 1999.</p> <p>Janowski A., <i>Pedagogika praktyczna, zarys problematyki, zdrowy rozsądek, wyniki badań</i>, Warszawa 2002.</p> <p>Kwieciński Z., Śliwierski B. (red.), <i>Pedagogika. Podręcznik akademicki, t.1 i 2</i>, Warszawa 2003.</p> <p>Kruszewski K., Konarzewski K. (red.), <i>Sztuka nauczania, cz. I i II</i>, Warszawa 2002.</p> <p>Kupisiewicz C., <i>Podstawy dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1996.</p> <p>Kruszewski K. (red.), <i>Pedagogika w pokoju nauczycielskim</i>, Warszawa 2000.</p> <p>Łobocki M., <i>Teoria wychowania w zarysie</i>, Kraków 2003.</p> <p>Okoń W., <i>Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1996.</p> </div>

Podstawy edukacji, praca zbiorowa, Kraków 1994.

Śliwierski B., *Współczesne teorie i nurty wychowania*, Kraków 2001.

Literatura uzupełniająca:

Barnes D., *Nauczyciel i uczniowie. Od porozumiewania się do kształcenia*, Warszawa 1988.

Gurycka A., *O sztuce wychowania dla wychowawców i nauczycieli*, Warszawa 1997.

Janowski A., *Poznawanie uczniów*, Warszawa 1985.

Koć – Seniuch G., *Nauczyciele i uczniowie w sytuacjach szkolnych*, Białystok 1995.

Kukułowicz T., *Teoria wychowania. Wybrane zagadnienia*, Stalowa Wola 1996.

Łobocki M., *Trudności wychowawcze w szkole*, Warszawa 1989.

Łysek J. (red.), *Niepowodzenia szkolne*, Kraków 1998.

Muszyński H., *Zarys teorii wychowania*, Warszawa 1997.

Niebrzydowski L., *Psychologia wychowawcza. Samoświadomość, aktywność, stosunki interpersonalne*, Warszawa 1989.

Pilch T., *Zasady badań pedagogicznych*, Warszawa 1995.

Węglińska M., *Jak przygotować się do lekcji? Wybór materiałów dydaktycznych*, Kraków 1978.

Zaczyński W., *Praca badawcza nauczyciela*, Warszawa 1995.

Ziemska M. (red.), *Rodzina i dziecko*, Warszawa 1986.

Nazwa przedmiotu	Przygotowanie pedagogiczne	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Wydział Filologiczny UR Instytut Filologii Polskiej Zakład Metodyki Nauczania Literatury i Języka Polskiego	
Kod przedmiotu	XA2	
Studia		
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów
Filologia polska	Studia drugiego stopnia	niestacjonarne
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot specjalizacji nauczycielskiej	
Rok i semestr studiów	Rok pierwszy, semestr drugi	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	Prof. UR dr hab. Zygmunt Sibiga	
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	Dr Elżbieta Kozłowska , dr hab. prof. UR Zygmunt Sibiga, dr hab. prof. UR Alicja Jakubowska-Ożóg, dr hab. prof. UR Urszula Kopeć, dr Danuta Hejda, dr Dorota Karkut, dr Elżbieta Mazur, dr Tadeusz Pórchłopek, dr Agata Kucharska-Babula	
Cele zajęć z przedmiotu		
Poznanie i pogłębienie wiadomości z zakresu pedagogiki. Kształcenie umiejętności stosowania zdobytej wiedzy w praktyce pedagogicznej.		
Wymagania wstępne	Zaliczenie przedmiotów specjalizacji nauczycielskiej obowiązujących w semestrze I	
Efekty kształcenia	Wiedza: XA2_W01 student zna pojęcia z zakresu teorii kształcenia i wychowania XA_W01 student charakteryzuje procesy edukacyjne i wychowawcze XA2_W03 student zna współczesne problemy teorii wychowania Umiejętności:	

	<p>XA2_U01 student potrafi zastosować zdobytą wiedzę pedagogiczną w typowych sytuacjach dydaktycznych</p> <p>XA2_U02 student wykazuje się umiejętnością planowania zadań wychowawczych</p> <p>XA2_U03 student umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać swoje kompetencje pedagogiczne</p>
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin	
Wykład – 20 godz. (10 godz. samokształcenie)	
Treści programowe	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Teoria wychowania a inne dyscypliny wiedzy o człowieku - 2 godz. 2. Istota i płaszczyzny współpracy teorii wychowania z psychologią, filozofią, socjologią i historią wychowania - 1 godz. 3. Proces wychowania a proces rozwoju. Socjalizujące, pedagogiczne i psychospołeczne czynniki i mechanizmy osobotwórcze. Aktywność samowychowawcza a rozwój jednostki – 2godz. 4. Podstawowe koncepcje osobowości (behawioralna, psychodynamiczna, poznawcza, humanistyczna i transgresyjna) i preferowane przez nie typy oddziaływań wychowawczych– 2 godz. 5. Rozwój społeczno – moralny dzieci i młodzieży; wychowanie a rozwój moralny; czynniki dezorganizujące wychowanie moralno – społeczne ze szczególnym uwzględnieniem negatywnego wpływu rodziny i szkoły - 2 godz. 6. Społeczne czynniki rozwoju. Typologia szkolnych i pozaszkolnych środowisk wychowawczych; rola różnych grup społecznych (rodziny, grup rówieśniczych), instytucji kształcąco – opiekuńczo- wychowawczych, kościoła, środków masowego przekazu w kształtowaniu osobowości – 2 godz. 7. Wychowanie interpersonalne. Potrzeba kontaktów interpersonalnych; rola percepcji w procesach komunikacji interpersonalnej; mechanizmy spostrzegania interpersonalnego. Proces komunikacji; komunikacja werbalna i pozawerbalna. Bariery w komunikacji interpersonalnej – 2 godz. 8. Sytuacje wychowawcze jako elementy strukturalne procesów wychowania – ich istota i egzemplifikacje. Proces wychowania a proces kształcenia – 2 godz. 9. Prakseologiczne problemy wychowania: metody, formy i zasady wychowania (zadaniowe, werbalne, indywidualne i grupowe); kara i nagroda w wychowaniu, wpływ osób znaczących, możliwości uruchamiania mechanizmów: naśladownictwa, identyfikacji ról społecznych i kontroli społecznej – 2 godz. 10. Osoba wychowawcy i osoba wychowanek w procesie edukacyjnym – pojęcie i znaczenie interakcji wychowawczej; możliwe ekstremy w relacjach nauczyciel – uczeń: represjonizm i liberalizm w wychowaniu, style kierowania wychowawczego; zagadnienie tzw. autorytetu w wychowaniu – 1 godz. 11. Problemy modernizacji systemu dydaktyczno – wychowawczego w Polsce i świecie. Systemy edukacyjne w wybranych krajach – 2 godz. 	
Metody dydaktyczne	Wykład, wykład problemowy

Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	egzamin
Metody i kryteria oceny	<p>Egzamin ustny sprawdza wszystkie efekty kształcenia i obejmuje problematykę wykładów i ćwiczeń z semestrów: pierwszego i trzeciego oraz wybrane przez studenta, zagadnienia z lektury uzupełniającej.</p> <p>Student odpowiada na trzy pytania otwarte, oceniane według skali punktowej, uzyskując za każde 0 –3 punktów, co przekłada się na ocenę końcową z egzaminu:</p> <p>Dst. : 5- 6 punktów, Db. : 7- 8 punktów, Bdb.: 9 punktów</p>
Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	<p>20 godz. – uczestnictwo w wykładach</p> <p>40 godz. – przygotowanie do egzaminu</p> <p>20 godz. – indywidualna lektura studenta</p> <p>10 godz. - samokształcenie</p> <p>Razem: 90 godz. – 3 punkty ECTS</p>
Język wykładowy	polski
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Praktyka ogólnopedagogiczna
Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Arends R.J., <i>Uczymy się nauczać</i>, Warszawa 1994</p> <p>Bereźnicki F., <i>Dydaktyka kształcenia ogólnego</i>, Kraków 2001.</p> <p>Biernacka D., <i>Od słowa do działania. Przegląd współczesnych metod kształcenia</i>, Warszawa 2001.</p> <p>Cohen L., Maniom L., Morrison, <i>Wprowadzenie do nauczania</i>, Poznań 1999.</p> <p>Janowski A., <i>Pedagogika praktyczna, zarys problematyki, zdrowy rozsądek, wyniki badań</i>, Warszawa 2002.</p> </div>

	<p>Kwieciński Z., Śliwierski B. (red.), <i>Pedagogika. Podręcznik akademicki, t.1 i 2</i>, Warszawa 2003.</p> <p>Kruszewski K., Konarzewski K. (red.), <i>Sztuka nauczania, cz. I i II</i>, Warszawa 2002.</p> <p>Kupisiewicz C., <i>Podstawy dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1996.</p> <p>Kruszewski K. (red.), <i>Pedagogika w pokoju nauczycielskim</i>, Warszawa 2000.</p> <p>Łobocki M., <i>Teoria wychowania w zarysie</i>, Kraków 2003.</p> <p>Okoń W., <i>Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1996.</p> <p><i>Podstawy edukacji</i>, praca zbiorowa, Kraków 1994.</p> <p>Śliwierski B., <i>Współczesne teorie i nurty wychowania</i>, Kraków 2001.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Barnes D., <i>Nauczyciel i uczniowie. Od porozumiewania się do kształcenia</i>, Warszawa 1988.</p> <p>Gurycka A., <i>O sztuce wychowania dla wychowawców i nauczycieli</i>, Warszawa 1997.</p> <p>Janowski A., <i>Poznawanie uczniów</i>, Warszawa 1985.</p> <p>Koć – Seniuch G., <i>Nauczyciele i uczniowie w sytuacjach szkolnych</i>, Białystok 1995.</p> <p>Kukułowicz T., <i>Teoria wychowania. Wybrane zagadnienia</i>, Stalowa Wola 1996.</p> <p>Łobocki M., <i>Trudności wychowawcze w szkole</i>, Warszawa 1989.</p> <p>Łysek J. (red.), <i>Niepowodzenia szkolne</i>, Kraków 1998.</p> <p>Muszyński H., <i>Zarys teorii wychowania</i>, Warszawa 1997.</p> <p>Niebrzydowski L., <i>Psychologia wychowawcza. Samoświadomość, aktywność, stosunki interpersonalne</i>, Warszawa 1989.</p> <p>Pilch T., <i>Zasady badań pedagogicznych</i>, Warszawa</p>
--	--

	<p>1995.</p> <p>Węglińska M., <i>Jak przygotować się do lekcji? Wybór materiałów dydaktycznych</i>, Kraków 1978.</p> <p>Zaczyński W., <i>Praca badawcza nauczyciela</i>, Warszawa 1995.</p> <p>Ziemska M. (red.), <i>Rodzina i dziecko</i>, Warszawa 1986.</p>
--	--

XA3. PRAKTYKA OGÓLNOPEDAGOGICZNA
W SZKOLE PODSTAWOWEJ:
rok akademicki 2013/2014

Nazwa przedmiotu	Praktyka ogólnopedagogiczna w szkole podstawowej	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Polskiej, Zakład Metodyki Nauczania Literatury i Języka Polskiego	
Kod przedmiotu	XA3	
Studia		
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów
Filologia polska	drugiego stopnia	niestacjonarne
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot specjalizacji nauczycielskiej	
Rok i semestr studiów	pierwszy/ semestr 2	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	Dr Agata Kucharska-Babula	
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	Prof. dr hab. A. Jakubowska-Ożóg, prof. dr hab. U. Kopeć, prof. dr hab. Z. Sibiga, dr D. Hejda, dr D. Karkut, dr E. Kozłowska, dr Agata Kucharska-Babula , dr E. Mazur, dr Tadeusz Półchłopek	
Cele zajęć z przedmiotu		
C1. Zapoznanie się z dokumentacją szkolną (Statut, Szkolny Program Profilaktyczny, arkusze ocen, dzienniki, itp.).		

<p>C2. Poznanie procedur związanych z organizacją pracy szkoły podstawowej.</p> <p>C3. Zaznajomienie się z pracą szkolnej biblioteki.</p> <p>C4. Poznanie obowiązków wychowawcy klasy i szkolnego pedagoga.</p> <p>C5. Uczestniczenie (w miarę możliwości) w uroczystościach szkolnych, wywiadówkach.</p>	
Wymagania wstępne	<ul style="list-style-type: none"> • Psychologia, • Pedagogika.
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <p>XA3_W01 Student/ka ma podstawową wiedzę o celach, organizacji i funkcjonowaniu szkół podstawowych i gimnazjów oraz ich działalności oświatowej.</p> <p>XA3_W02 Student/ka ma podstawową wiedzę o zasadach bhp obowiązujących w placówkach szkolnych.</p> <p>Umiejętności:</p> <p>XA3_U01 Student/ka umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności profesjonalne związane z wybraną sferą działalności wychowawczo-edukacyjnej.</p> <p>XA3_U02 Student/ka posiada zdolności organizacyjne pozwalające planowanie i realizację zadań wychowawczych związanych z pracą nauczyciela.</p> <p>Kompetencje społeczne:</p> <p>XA3_K01 Student/ka zna zakres posiadanej wiedzy i umiejętności i rozumie perspektywę i konieczność dalszego rozwoju,</p> <p>XA3_K02 Student/ka potrafi współdziałać w grupie, przyjmując w niej różne role,</p> <p>XA3_K03 Student/ka ma świadomość roli rady pedagogicznej i wychowawcy i życia klasy i szkoły.</p>
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin	
Praktyki – 30 godzin	
Treści programowe	Ilość godzin

Dokumentacja szkolna (statut, szkolny program wychowawczy, arkusze ocen, dzienniki itd.)	8										
Zasady bhp w szkole.	2										
Struktura pracy szkoły.	2										
Zasady funkcjonowania biblioteki szkolnej.	2										
Przygotowywanie uroczystości szkolnych.	4										
Obowiązki wychowawcy klasy.	2										
Współpraca z rodzicami.	2										
Zasady organizacji wyjść pozaszkolnych i wycieczek.	2										
Zadania Rady Pedagogicznej i szkolnego pedagoga.	4										
Organizacja dodatkowych zajęć z uczniami najzdolniejszymi i słabymi.	2										
RAZEM	30 GODZIN										
Metody dydaktyczne	Wycieczki dydaktyczne, ćwiczenia praktyczne, analiza i interpretacja tekstów źródłowych, praca w grupach, analiza przypadków, dyskusja.										
Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	Ocena podsumowująca: P1. Przedstawienie dokumentacji z praktyk (arkusz uwag i spostrzeżeń, notatki hospitacyjne, dziennik praktyk).										
Metody i kryteria oceny	Ocena efektów kształcenia dotyczy pkt. XA3_W01, XA3_W02, XA3_U01, XA3_W02, XA3_K01, XA3_K02 oraz XA3_K03 i jest sumą oceny z praktyki wystawionej przez nauczyciela w arkuszu uwag i spostrzeżeń oraz poprawnie przygotowanej dokumentacji z praktyk.										
Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Aktywność</th> <th>Liczba godzin/ nakład pracy studenta</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ćwiczenia</td> <td>30 godz.</td> </tr> <tr> <td>udział w wycieczkach, próbach, imprezach szkolnych, zebraniach itp.</td> <td>35 godz.</td> </tr> <tr> <td>czas na przygotowanie dokumentacji z praktyk</td> <td>15 godz.</td> </tr> <tr> <td>Udział w konsultacjach</td> <td>15 godz.</td> </tr> </tbody> </table>	Aktywność	Liczba godzin/ nakład pracy studenta	Ćwiczenia	30 godz.	udział w wycieczkach, próbach, imprezach szkolnych, zebraniach itp.	35 godz.	czas na przygotowanie dokumentacji z praktyk	15 godz.	Udział w konsultacjach	15 godz.
Aktywność	Liczba godzin/ nakład pracy studenta										
Ćwiczenia	30 godz.										
udział w wycieczkach, próbach, imprezach szkolnych, zebraniach itp.	35 godz.										
czas na przygotowanie dokumentacji z praktyk	15 godz.										
Udział w konsultacjach	15 godz.										

	SUMA GODZIN	90
	LICZBA PUNKTÓW ECTS	3
Język wykładowy	polski	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Praktyka ogólnopedagogiczna w szkole podstawowej.	
Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Aktualne rozporządzenia MENIS.</p> <p>Aktualne programy nauczania i standardy egzaminacyjne.</p> <p>Kowalikowa J., <i>Narodziny nauczyciela polonisty. Szkice edukacyjne</i>, Kraków 2006.</p> <p>Materiały dydaktyczne dla rad pedagogicznych oraz nauczycieli j. polskiego, stanowiące obudowę do aktualnych podręczników, publikowane przez wydawnictwa oświatowe.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Wybrane artykuły z następujących czasopism: „Język Polski dla Klas IV-VI”, „Język Polski w Gimnazjum”, „Polonistyka”, „Pomagamy uczyć. Język Polski”, „Nowa Polszczyzna”, „Zeszyty Szkolne. Edukacja Humanistyczna”.</p>	

X B. MODUŁ DYDAKTYCZNY (DLA J. POLSKIEGO)

XB4. METODYKA NAUCZANIA LITERATURY I JĘZYKA POLSKIEGO

rok akademicki 2013/2014

Nazwa przedmiotu	Metodyka nauczania literatury i języka polskiego
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	<p>Wydział Filologiczny UR</p> <p>Instytut Filologii Polskiej</p> <p>Zakład Metodyki Nauczania Literatury</p> <p>i Języka Polskiego</p>

Kod przedmiotu	XB4		
Studia			
Kierunek studiów		Poziom kształcenia	Forma studiów
filologia polska		studia drugiego stopnia	niestacjonarne
Rodzaj przedmiotu	przedmiot specjalizacji nauczycielskiej		
Rok i semestr studiów	I rok, semestr 1,2		
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	dr Dorota Karkut		
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	dr Dorota Karkut , dr hab. prof. UR Zygmunt Sibiga, dr hab. prof. UR Alicja Jakubowska-Ożóg, dr hab. prof. UR Urszula Kopeć, dr Danuta Hejda, dr Elżbieta Kozłowska, dr Elżbieta Mazur , dr Tadeusz Pórchłopek, dr Agata Kucharska-Babula		
Cele zajęć z przedmiotu			
C1. Ukazanie możliwości zastosowania teorii metodycznej w praktyce szkolnej.			
C2. Przygotowanie studentów do nauczania języka polskiego w gimnazjum i w szkołach ponadgimnazjalnych oraz odbycia praktyki kierunkowej w liceum.			
C3. Kształtowanie umiejętności planowania, działania i wartościowania w obrębie nauczania języka polskiego na III i IV etapie edukacyjnym.			
Wymagania wstępne	student zaliczył wszystkie przedmioty specjalizacji nauczycielskiej na studiach 1 stopnia.		
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <p>XB4_W01 student/ka ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę dotyczącą podstawy programowej i programów nauczania języka polskiego w gimnazjum oraz szkołach ponadgimnazjalnych</p> <p>XB4_W02 student/ka posiada pogłębioną i rozszerzoną znajomość metod konstruowania testów oraz metody eksplikacji na lekcjach języka polskiego i literatury polskiej</p> <p>Umiejętności:</p> <p>XB4_U01 student/ka samodzielnie planuje i realizuje oryginalne projekty związane z edukacją polonistyczną w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz konstruuje scenariusze zajęć wraz z prezentacjami multimedialnymi</p> <p>XB4_U02 student/ka tłumaczy znaczenie metody projektu w nauczaniu języka polskiego i</p>		

literatury polskiej	
XB4_U03 student/ka potrafi wykorzystać wiedzę z językoznawstwa, historii literatury, teorii literatury polskiej i kultury narodowej w nauczaniu języka polskiego na poziomie gimnazjum oraz w szkołach ponadgimnazjalnych	
Kompetencje społeczne:	
XB4_K01 – student rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego;	
XB4_K02 - student pracuje w zespole, przyjmując w nim różne role	
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin	
ćwiczenia warsztatowe – 45 godz.	
Treści programowe	
Treści merytoryczne	Liczba godzin
Analiza programów i podręczników do gimnazjum (kryteria oceny przydatności z perspektywy potrzeb i oczekiwań nauczyciela oraz ucznia)	4
Między słowem, obrazem a dźwiękiem, czyli o kontekstach dzieła literackiego	4
Metoda projektu w pracy nauczyciela i ucznia (projekty interdyscyplinarne, projekty na lekcjach języka polskiego). Wdrażanie do samokształcenia	2
Założenia, struktura i forma egzaminu gimnazjalnego. Standardy egzaminacyjne	2
Zasady konstruowania testów. Testy kompetencji (przygotowanie uczniów do egzaminów gimnazjalnych)	4
Prezentacje multimedialne na lekcjach języka polskiego. Kryteria oceny prezentacji multimedialnych	4
Planowanie pracy nauczyciela, sposoby oceniania (podejście analityczne i holistyczne)	2
Projektowanie scenariuszy lekcji języka polskiego w gimnazjum (sposoby realizacji,	6

	ewaluacja)			
	Omówienie podstawy programowej i podręczników do szkół ponadgimnazjalnych (optymalny podręcznik szkolny w pracy nauczyciela i ucznia)	4		
	Historia literatury w szkole	4		
	Metoda eksplikacji	2		
	Istota egzaminu maturalnego (poziom podstawowy i rozszerzony). Klucze maturalne	2		
	Projektowanie scenariuszy lekcji języka polskiego w liceum (sposoby realizacji)	5		
Metody dydaktyczne	problemowa, zajęć praktycznych, dyskusja panelowa, debata, projekt			
Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	Ocenianie formatywne (bieżące): F.1 aktywność studentów podczas zajęć; F2. wykonanie pracy zaliczeniowej/ projektu Ocenianie podsumowujące: P1. kolokwium P2. zaliczenie z oceną			
Metody i kryteria oceny		Na ocenę dostateczną (3)	Na ocenę dobrą (4)	Na ocenę bardzo dobrą (5)
	Efekt 1 XB4_W01	Student/ka charakteryzuje ogólnie podstawę programową i programy nauczania języka polskiego w gimnazjum oraz szkołach ponadgimnazjalnych. Zna podstawowe podręczniki do gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych.	Student/ka charakteryzuje najważniejsze zagadnienia zawarte w podstawie programowej oraz analizuje programy nauczania języka polskiego w gimnazjum oraz szkołach ponadgimnazjalnych. Sprawnie korzysta z różnych podręczników do gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych.	Student/ka wyczerpująco charakteryzuje wszystkie zagadnienia zawarte w podstawie programowej oraz analizuje i wartościuje przydatność programów nauczania języka polskiego w gimnazjum oraz szkołach ponadgimnazjalnych. Komentuje i ocenia cechy optymalnego podręcznika szkolnego z perspektywy potrzeb i oczekiwań nauczyciela oraz ucznia.
	Efekt 2 XB4_W02	Student/ka wskazuje cele metody eksplikacji na lekcjach języka polskiego oraz omawia sposoby konstruowania testów bez odniesień do materiałów empirycznych.	Student/ka przedstawia wpływ metody eksplikacji na efektywność szkolnej analizy dzieł literackich i innych tekstów kultury oraz wskazuje różne rodzaje testów, odwołując się do	Student/ka zna, komentuje i ocenia sposoby konstruowania testów oraz przydatność metody eksplikacji w kształceniu kompetencji czytelniczych, kulturowych i językowych, uwzględniając aspekt

			przykładów.	teoretyczny i praktyczny.
Efekt 3 XB4_U01	Student/ka z pomocą prowadzącego planuje i realizuje projekty związane z edukacją polonistyczną w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz konstruuje scenariusze zajęć wraz z prezentacjami multimedialnymi.	Student/ka z niewielką pomocą prowadzącego planuje i realizuje oryginalne projekty związane z edukacją polonistyczną w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz konstruuje scenariusze zajęć wraz z prezentacjami multimedialnymi.	Student/ka potrafi samodzielnie we wszystkich przypadkach planować i realizować oryginalne projekty związane z edukacją polonistyczną w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz konstruuować oryginalne scenariusze zajęć wraz z prezentacjami multimedialnymi.	
Efekt 4 XB4_U02	Student/ka odtwarza wiedzę dotyczącą zastosowania metody projektu na lekcjach języka polskiego i literatury polskiej.	Student/ka wskazuje korzyści wynikające z zastosowania metody projektu na lekcjach języka polskiego i literatury polskiej.	Student/ka wyjaśnia złożone procesy wynikające z obecności metody projektu na lekcjach języka polskiego i literatury polskiej.	
Efekt 5 XB4_U03	Student/ka na ogół potrafi zastosować wiedzę z językoznawstwa, historii literatury, teorii literatury i kultury narodowej w nauczaniu języka polskiego na poziomie gimnazjum oraz w szkołach ponadgimnazjalnych.	Student/ka potrafi zastosować wiedzę z językoznawstwa, historii literatury, teorii literatury i kultury narodowej nauczaniu języka polskiego na poziomie gimnazjum oraz w szkołach ponadgimnazjalnych.	Student/ka potrafi zastosować szczegółową wiedzę z językoznawstwa, historii literatury, teorii literatury i kultury narodowej w nauczaniu języka polskiego na poziomie gimnazjum oraz w szkołach ponadgimnazjalnych.	
Efekt 6 XB4_K01	Student/ka rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego; procesie dydaktycznym i wychowawczym. Ogólnie ocenia piśmiennictwo metodyczne.	Student/ka wyodrębnia problemy z zakresu posiadanej przez siebie wiedzy merytorycznej i posiadanych umiejętności metodycznych oraz proponuje tematy zajęć wskazujące perspektywy dalszego rozwoju zawodowego. Ocenia piśmiennictwo metodyczne i poddaje je krytycznemu oglądowi.	Student/ka wyjaśnia i komentuje postawy nauczycieli i uczniów zaobserwowane podczas analizy materiałów źródłowych, rozumie konieczność ciągłej aktywizacji i poszerzania swoich kompetencji merytorycznych i metodycznych w oparciu o obserwacje czy prowadzenie zajęć dramatycznych. Ocenia i porównuje piśmiennictwo metodyczne dotyczące szczegółowych zagadnień z dydaktyki literatury i języka w aspekcie merytorycznym i metodycznym.	
Efekt 7 XB4_K02	Student/ka z pomocą prowadzącego ćwiczenia planuje i realizuje zadania przewidziane w formie	Student/ka z niewielką pomocą prowadzącego ćwiczenia planuje i realizuje zadania	Student/ka samodzielnie planuje i realizuje zadania przewidziane w formie pracy grupowej, przyjmując w zespole różne role	

		pracy grupowej, przyjmując w zespole różne role.	przewidziane w formie pracy grupowej, przyjmując w zespole różne role służące poszukiwaniu efektywnych sposobów organizacji pracy polonistycznej	służące poszukiwaniu efektywnych sposobów organizacji pracy polonistycznej oraz proponując kreatywne rozwiązania.
Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	Aktywność	Liczba godzin/ nakład pracy studenta		
	Ćwiczenia	45 godz.		
	przygotowanie do ćwiczeń	20 godz.		
	udział w konsultacjach	5 godz.		
	czas na wykonanie projektu	13 godz.		
	czas na opracowanie scenariusza	10		
	przygotowanie do kolokwium	5 godz.		
	udział w kolokwium	2 godz.		
	SUMA GODZIN	godz. 100		
	LICZBA PUNKTÓW ECTS	4		
Język wykładowy	polski			
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	praktyka ciągła w gimnazjum oraz w szkole ponadgimnazjalnej			
Literatura	<p>Literatura podstawowa: Programy nauczania, podręczniki dla uczniów oraz poradniki dla nauczycieli – gimnazjum, szkoły ponadgimnazjalnej Bortnowski S., <i>Jak zmienić polonistykę szkolną?</i> Warszawa 2009. Bortnowski S., <i>Przewodnik po sztuce uczenia literatury</i>, Warszawa 2005. <i>Edukacja polonistyczna, t. 1: Materiały z zakresu dydaktyki literatury i języka polskiego dla studentów oraz nauczycieli</i>, pod red. D. Hejdy, E. Mazur, Rzeszów 2011. <i>Edukacja polonistyczna wobec trudnej współczesności</i>, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2010.</p>			

Kowalikowa J., *Narodziny nauczyciela polonisty. Szkice edukacyjne*, Kraków 2006.
 Krawczyk A., *Literackie fascynacje malarstwem. Teksty, zadania, szkice interpretacyjne*, Kielce 2006.
 Kurczab H., *Pogranicza sztuk i konteksty literatury pięknej*, Rzeszów 2001.
Lekcje czytania. Eksplicacje literackie, cz. 1 i 2, pod red. W. Dynaka, A. W. Labudy, Warszawa 1991, Wrocław 1999.
Lekcje poezji w szkole średniej (propozycje analizy i interpretacji porównawczej wybranych utworów poetyckich), cz. II, pod red, S. Żaka, Kielce 1993.
Lekcje poezji w szkole średniej (poezja na maturze), cz. III, pod red. J. Kowalczyk, A. Krawczyk, Kielce 1998.
 Mazur E., *Projekt edukacyjny. Rekonesans dydaktyczny*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego”, Seria Filologiczna, Dydaktyka 6, pod red. E. Kozłowskiej, Z. Sibigi, Rzeszów 2011.
Nowe wyzwania dla polonistyki. Metodyka – Pomiar – Ewaluacja, pod red. B. Myrdzik, Lublin 2002.
 Pilch A., *Kierunki interpretacji tekstu poetyckiego. Literaturoznawstwo i dydaktyka*, Kraków 2003.
Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.
 Uryga Z., *Godziny polskiego. Z zagadnień kształcenia literackiego*, Warszawa-Kraków 1996.
Wartościowanie a edukacja polonistyczna, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2008.
Wybrane zagadnienia edukacji polonistycznej, red. H. Kurczab, U. Kopeć, E. Kozłowska, Rzeszów 2002.
Wymiary szkolnej edukacji nauczycielskiej, pod red. D. Amborskiej-Głowackiej, R. Jabłoński, Zielona Góra 2005.

Literatura uzupełniająca:
 Chrzastowska B., *Przedmiot, podmiot, proces. Szkice z metodyki kształcenia polonistycznego*. Wybór i oprac. M. Kwiatkowska-Ratajczak, W. Wantuch, Poznań 2009.
Drogi i ścieżki polonistyki gimnazjalnej, pod red. Z. Urygi, Z. Budrewicz, Kraków 2001.
Horyzonty edukacji językowej, literackiej i kulturowej, pod red. R. Mrózka, Cieszyn 2003.
 Jędrychowska M., *Szkic do pejzażu aksjologicznego. Z problemów dydaktyki literatury*, Kraków 2010.
Metodyka a nauka o literaturze i nauka o języku, pod red. D. Michułki, K. Bakuły, Wrocław 2005.
Liryka polska. Interpretacje, pod red. J. Prokopa i J. Sławińskiego, Gdańsk 2002.
Szkolne spotkania z literaturą, pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2007.

Rok II

(1) Nazwa przedmiotu	Metodyka nauczania literatury i języka polskiego
(2) Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Polskiej – Zakład Metodyki Nauczania Literatury i Języka Polskiego
(3) Kod przedmiotu	XB4

(4) Studia		
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów
Filologia polska, specjalność nauczycielska	Studia drugiego stopnia	Niestacjonarne
(5) Rodzaj przedmiotu	Przedmiot specjalizacji nauczycielskiej	
(6) Rok i semestr studiów	II rok, 3	
(7) Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	Dr hab. prof. UR Urszula Kopeć	
(8) Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	Dr hab. prof. UR Zygmunt Sibiga, dr hab. prof. UR A. Jakubowska-Ożóg, dr hab. prof. UR Urszula Kopeć , dr Danuta Hejda, dr Tadeusz Półchłopek, dr Elżbieta Mazur, dr Elżbieta Kozłowska, dr Agata Babula	
(9) Cele zajęć z przedmiotu		
<p>Zapoznanie studentów z problematyką z zakresu dydaktyki literatury i języka polskiego obowiązującą w gimnazjum oraz szkołach ponadgimnazjalnych.</p> <p>Wykształcenie umiejętności podejmowania działań zmierzających do rozwijania zdolności pedagogicznych i kierowania własną karierą zawodową.</p> <p>Wzbudzanie odpowiedzialności za nauczanie języka polskiego w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.</p>		
(10) Wymagania wstępne	Student zaliczył przedmioty specjalizacji nauczycielskiej obowiązujące na pierwszym roku 2. stopnia.	
(11) Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <p>XB4_WO1 student ma uporządkowaną, pogłębioną i rozszerzoną wiedzę z zakresu metodyki nauczania literatury i języka polskiego w gimnazjum oraz szkołach ponadgimnazjalnych;</p> <p>XB4_WO2 student zna podstawę programową, programy nauczania języka polskiego oraz podręczniki obowiązujące na trzecim i czwartym etapie edukacyjnym;</p> <p>XB4_WO3 student posiada pogłębioną i rozszerzoną wiedzę o metodach i technikach nauczania języka polskiego i literatury polskiej</p>	

	<p>oraz dobrych praktykach.</p> <p>Umiejętności:</p> <p>XB4_U01 student potrafi wykorzystać wiedzę z językoznawstwa, historii literatury, teorii literatury i kultury polskiej w nauczaniu języka polskiego w gimnazjum oraz szkołach ponadgimnazjalnych;</p> <p>XB4_U02 student umie samodzielnie zaplanować i realizować oryginalne modele lekcji;</p> <p>XB4_U03 student posiada umiejętności organizacyjne pozwalające na planowanie i innowacyjne rozwiązywanie złożonych problemów związanych z pracą nauczyciela.</p> <p>Kompetencje społeczne:</p> <p>XB4_KO1 student pracuje w zespole i umie kierować jego pracą;</p> <p>XB4_KO2 student wykazuje zdolność empatii.</p>
(12) Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin	
Wykład – 15 godz., ćw. warsztatowe – 30 godz.	
(13) Treści programowe	
<p>- Wykład:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cele kształcenia polonistycznego w świetle nowej podstawy programowej (1 godz.) 2. Kanon lektur obowiązujący w gimnazjum oraz szkołach ponadgimnazjalnych (1 godz.) 3. Metody kształcenia literackiego związane z lekturą (3 godz.) 4. Typy integracji literatury z innymi dziedzinami sztuki (3 godz.) 5. Bariery w odbiorze tekstu literackiego (1 godz.) 6. Współczesne kierunki lingwistyczne a dydaktyka języka (2 godz.) 7. Kształcenie kompetencji tekstotwórczych uczniów szkół ponadgimnazjalnych (3 godz.) <p>Ćwiczenia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Interpretacja literacka w procesie dydaktycznym (2 godz.) 	

<p>2. Analiza porównawcza utworu literackiego (3 godz.)</p> <p>3. Językowy obraz wartości w wypowiedziach licealistów (3 godz.)</p> <p>4. Kształcenie umiejętności tekstotwórczych uczniów w zakresie wybranych gatunków wypowiedzi – opis przeżyć, rozprawka, recenzja, szkic interpretacyjny (5 godz.)</p> <p>5. Projektowanie oryginalnych modeli lekcji ukazujących możliwość integracji kształcenia literackiego, kulturowego i językowego (3 godz.)</p> <p>SUMA GODZIN – 30</p>	
(14) Metody dydaktyczne	Wykład z prezentacją multimedialną, problemowa, dyskusja, zajęć praktycznych
(15) Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	Ocenianie bieżące, wykonanie pracy zaliczeniowej, kolokwium, zaliczenie z oceną; zaliczenie wykładu, egzamin pisemny
(16) Metody i kryteria oceny	<p>Na uzyskanie zaliczenia z wykładu składają się:</p> <p>obecność na wykładach (90%), efekty XB4_WO1, XB4_WO2, XB4_WO3 oraz udział w dyskusji (10%), efekty XB4_U01, XB4_U03.</p> <p>Na ocenę końcową z ćwiczeń składa się:</p> <p>-aktywność studenta podczas ćwiczeń (20%) weryfikująca wszystkie efekty kształcenia;</p> <p>- samodzielne przygotowanie szkicu interpretującego (20%)- efekt XB4-WO1 oraz U01;</p> <p>-grupowe (10%) i samodzielne zaprojektowanie dwóch modeli lekcji ukazujących możliwość integracji kształcenia literackiego z kulturowym i językowym (20%) sprawdzającego efekty: U01, U02, KO1; modele oceniane są pod względem poprawności merytorycznej, dydaktycznej oraz wizualizacji - maks. można zdobyć 15 pkt., co odpowiada ocenom: 8-10 pkt – dostateczna, 11-13 pkt. – dobra, 14-15 – bardzo dobra;</p> <p>-kolokwium zaliczeniowe końcowe (40%), które sprawdza efekty z obszaru wiedzy i umiejętności. Kryteria oceny: 20 -18 pkt. – ocena bardzo dobra, 17- 16 – ocena</p>

	<p>dobra, 15- 12 pkt. ocena dostateczna.</p> <p>Zaliczenie ćwiczeń jest warunkiem dopuszczenia do egzaminu.</p> <p>Egzamin pisemny – sprawdza efekty kształcenia obejmujące zarówno problematykę wykładów, jak i ćwiczeń. Znajomość lektury podstawowej i wybranych pozycji z lektury uzupełniającej. Wymaga się od studenta zaproponowania oryginalnego scenariusza lekcji z zakresu kształcenia literackiego lub językowego oraz udzielenia odpowiedzi na cztery pytania otwarte.</p> <p>Za każdą odpowiedź student może uzyskać maksymalnie 5 pkt., czyli łącznie 25, co odpowiada ocenom: 25-24 pkt. – ocena bardzo dobra, 23-22 pkt.- ocena plus dobra, 21-20 - dobra, 19-17 pkt. – ocena plus dostateczna, 16- 14 – ocena dostateczna.</p>
(17) Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	<p>Wykład: 15 godz.</p> <p>Ćwiczenia: 30 godz.</p> <p>Przygotowanie do ćwiczeń: 14 godz.</p> <p>Samodzielne opracowanie szkicu interpretującego - 5 godz.</p> <p>Samodzielne opracowanie oryginalnych modeli lekcji - 5 godz.</p> <p>Przygotowanie do kolokwium: 10 godz.</p> <p>Udział w kolokwium: 2 godz.</p> <p>Przygotowanie do egzaminu; studiowanie literatury obowiązkowej i uzupełniającej: 23 godz.</p> <p>Udział w egzaminie: 3 godz.</p> <p>Suma godz. 90</p> <p>Liczba punktów ECTS: 1+2</p>
(18) Język wykładowy	Polski
(19) Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Praktyka ciągła w gimnazjum oraz w szkole ponadgimnazjalnej
(20) Literatura	Literatura podstawowa:

	<p>Bortnowski S., <i>Jak uczyć poezji</i> Warszawa 1991.</p> <p>Bortnowski S., <i>Jak zmienić polonistykę szkolną</i>, Warszawa 2009.</p> <p><i>Edukacja polonistyczna, t. 1: Materiały z zakresu dydaktyki literatury i języka polskiego dla studentów oraz nauczycieli</i>, pod red. D. Hejdy, E. Mazur, Rzeszów 2011.</p> <p><i>Horyzonty edukacji językowej, literackiej i kulturowej</i> pod red. R. Mrózka, Cieszyn 2003.</p> <p><i>Kompetencje szkolnego polonisty. Szkice i artykuły z metodyki</i> pod red. B. Chrzastowskiej, Warszawa 1995 (wybrane rozdziały).</p> <p>Kopeć U., <i>Językowy obraz wartości w wypowiedziach licealistów (przyjaźń – miłość – nienawiść)</i>, Rzeszów 2008.</p> <p>Kowalikowa J., <i>Nic bez języka. Vademecum dla licealisty, maturzysty, polonisty</i>, Kraków 2001.</p> <p><i>Kształcenie językowe w dobie kultury masowej-polisensorycznej</i> pod red. U. Kopeć, Z. Sibigi, Rzeszów 1010.</p> <p><i>Kształcenie literacko-kulturowe w dobie kultury masowej-polisensorycznej</i> pod red. D. Karkut, T. Półchłopka, Rzeszów 1010.</p> <p>Kurczab H., <i>Pogranicza sztuk i konteksty literatury pięknej</i>, Rzeszów 2001.</p> <p><i>Lekcje poezji w szkole średniej. Propozycje analizy i interpretacji porównawczej wybranych utworów poetyckich, cz. II</i>, pod red. S. Żaka, Kielce 1993.</p> <p>Mazur E., <i>Projekt edukacyjny. Rekonesans dydaktyczny</i>, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego”, Seria Filologiczna. Dydaktyka 6, pod red. E. Kozłowskiej, Z. Sibigi, Rzeszów 2011.</p> <p>Mikoś E., <i>Lekcje empatii. Czytanie poezji dwudziestowiecznej w liceum. Literatura – psychologia-dydaktyka</i>, Kraków 2009.</p> <p>Pilch A., <i>Kierunki interpretacji tekstu poetyckiego. Literaturoznawstwo i dydaktyka</i>, Kraków 2003.</p> <p><i>Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów</i>, pod red. E.</p>
--	--

Bańkowskiej i A. Mikołajczuk, Warszawa 2003.

Uryga Z., *Godziny polskiego. Z zagadnień kształcenia literackiego*, Warszawa-Kraków 1996.

Uryga Z., *Odbiór liryki w klasach maturalnych*, Warszawa-Kraków 1982.

Wybrane zagadnienia edukacji polonistycznej pod red. H. Kurczaba, U. Kopeć, E. Kozłowskiej, Rzeszów 2002.

Literatura uzupełniająca:

Bortnowski S., *Przewodnik po sztuce uczenia literatury*, Warszawa 2005.

Bortnowski S., *Warsztaty dziennikarskie*, Warszawa 1999.

Doskonalenie warsztatu nauczyciela polonisty pod red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2005.

Kopeć U., *Rembrandta dialog z przypowieścią biblijną na temat miłości (propozycja dydaktyczna)*. W: *W kręgu zagadnień dydaktyki języka i literatury polskiej* pod red. H. Synowiec, Katowice 2002.

Metodyka a nauka o literaturze i nauka o języku. Praca zbiorowa pod red. D. Michułki i K. Bakuły, Wrocław 2005.

Nagajowa M., *Sztuka dobrego pisania i mówienia. Poradnik językowy dla młodzieży*, Warszawa 2003.

W kręgu zagadnień dydaktyki języka i literatury polskiej. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Edwardowi Polańskiemu pod red. H. Synowiec, Katowice 2002 (wybrane artykuły).

„Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego. Seria Filologiczna. Dydaktyka”, nr 1-6.

Z problematyki kształcenia językowego, literackiego i kulturowego. Materiały pomocnicze dla nauczycieli i studentów filologii polskiej pod red. A. Grochulskiej, E. Polańskiego, Piotrków Trybunalski 2000.

XB5. PODSTAWY DYDAKTYKI

rok akademicki 2013/2014

Nazwa przedmiotu	Podstawy dydaktyki	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Wydział Filologiczny UR Instytut Filologii Polskiej Zakład Metodyki Nauczania Literatury i Języka Polskiego	
Kod przedmiotu	XB5	
Studia		
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów
Filologia polska	Studia drugiego stopnia	Studia niestacjonarne
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot specjalizacji nauczycielskiej	
Rok i semestr studiów	Rok pierwszy, 1	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	Dr Elżbieta Kozłowska	
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	Dr Elżbieta Kozłowska , dr hab. prof. UR Zygmunt Sibiga, dr hab. prof. UR Alicja Jakubowska-Ożóg, dr hab. prof. UR Urszula Kopeć, dr Danuta Hejda, dr Dorota Karkut, dr Elżbieta Mazur, dr Tadeusz Półchłopek, dr Agata Kucharska-Babula	
Cele zajęć z przedmiotu		
Poznanie podstawowych pojęć z zakresu edukacji. Kształcenie umiejętności wykorzystania wiedzy o nauczaniu i wychowaniu w rozwiązywaniu problemów dydaktyczno – wychowawczych.		
Wymagania wstępne	Wybór specjalizacji nauczycielskiej	

Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <p>XB5_W01 student prezentuje wiedzę o systemie oświatowym i jego organizacji</p> <p>XB5_W02 student charakteryzuje elementy procesu nauczania – uczenia się</p> <p>Umiejętności:</p> <p>XB5_U01 student potrafi zastosować podstawowe metody badań pedagogicznych</p> <p>XB5_U02 student posługuje się terminami z zakresu dydaktyki</p> <p>XB5_U03 student potrafi zastosować w praktyce wiedzę o elementach procesu nauczania – uczenia się</p> <p>Kompetencje społeczne:</p> <p>XB5_K01 student umie pracować w grupie, przyjmując w niej różne role</p>
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin	
Ćwiczenia warsztatowe – 30 godz.	
Treści programowe	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Dydaktyka jako subdyscyplina pedagogiczna. Przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki – 2 godz. 2. System oświaty, jego organizacja i funkcjonowanie – 2 godz. 3. Metody badań dydaktycznych – 4 godz. 4. Cele kształcenia i wychowania – 2 godz. 5. Zasady dydaktyczne – 3 godz. 6. Ogniwa procesu dydaktycznego – 2 godz. 7. Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne – 2 godz. 8. Charakterystyka podstawowych elementów procesu nauczania – uczenia się: metody i techniki nauczania, środki dydaktyczne – 6 godz. 9. Sytuacje dydaktyczno – wychowawcze jako podstawa do analizy rzeczywistości pedagogicznej – 3 godz. 10. Niepowodzenia dydaktyczne – 2 godz. 11. Projektowanie działań edukacyjnych - 2 godz. 12. Diagnoza, kontrola i ocena wyników kształcenia 2 godz. 	
Metody dydaktyczne	Problemowa, dyskusja
Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	Zaliczenie z oceną: ocena projektu dydaktycznego i wyników kolokwium

Metody i kryteria oceny	<p>Na ocenę końcową składają się</p> <p>1. Ocena grupowego projektu dydaktycznego – 30% (efekty IIB5_ U01, IIB5_ K01)</p> <p>Ocena punktowa, uwzględniająca poprawność merytoryczną i dydaktyczną projektu:</p> <p>dst.: 5 – 6 punktów ,</p> <p>db.: 7 – 8 punktów,</p> <p>bdb. 9 – 10 punktów</p> <p>2. Ocena z kolokwium – 70% (wszystkie efekty kształcenia w zakresie wiedzy i umiejętności).</p> <p>Kolokwium zaliczeniowe wymagające odpowiedzi na pytania otwarte sprawdzające wszystkie efekty kształcenia z zakresu wiedzy i umiejętności, oceniane wg następującej skali wykonania zadań:</p> <p>60 – 70% - dst.,</p> <p>70 – 85 % - db.</p> <p>Powyżej 85 % - bdb.</p>
Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS	<p>Uczestnictwo w zajęciach – 30 godz.</p> <p>Studiowanie literatury przedmiotu – 30 godz.</p> <p>Opracowanie projektu dydaktycznego – 10 godz.</p> <p>Przygotowanie do kolokwium – 20 godz.</p> <p>Razem – 90 godz. 3 punkty ECTS</p>
Język wykładowy	polski
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Praktyka ogólnopedagogiczna
Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Bereźnicki F., <i>Dydaktyka kształcenia ogólnego</i>, Kraków 2001.</p> <p>Kruszewski K., Konarzewski K. (red.), <i>Sztuka nauczania, cz. I i II</i>, Warszawa 2002.</p> <p>Kupisiewicz C., <i>Podstawy dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa</p>

	<p>1996.</p> <p>Węglińska M., <i>Jak przygotować się do lekcji? Wybór materiałów dydaktycznych</i>, Kraków 1978.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Arends R.J., <i>Uczymy się nauczać</i>, Warszawa 1994.</p> <p>Kruszewski K. (red.), <i>Pedagogika w pokoju nauczycielskim</i>, Warszawa 2000.</p> <p>Łobocki M., <i>Teoria wychowania w zarysie</i>, Kraków 2003.</p> <p>Okoń W., <i>Wprowadzenie do dydaktyki ogólnej</i>, Warszawa 1996.</p> <p>Śliwierski B., <i>Współczesne teorie i nurty wychowania</i>, Kraków 2001.</p>
--	--

XB7. PRAKTYKA CIĄGŁA Z J. POLSKIEGO W SZKOLE PONADGIMNAZJALNEJ rok akademicki 2013/2014

Nazwa przedmiotu	Praktyka ciągła z języka polskiego w szkole ponadgimnazjalnej	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Polskiej Zakład Metodyki Nauczania Literatury i Języka Polskiego	
Kod przedmiotu	XB7	
Studia		
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów
filologia polska	studia drugiego stopnia	niestacjonarne
Rodzaj przedmiotu	przedmiot specjalizacji nauczycielskiej	
Rok i semestr studiów	II rok, 3	
Imię i nazwisko koordynatora przedmiotu	dr Elżbieta Mazur	
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	praktyka ciągła z języka polskiego w szkole ponadgimnazjalnej: dr Elżbieta Mazur , dr hab. prof. UR Zygmunt Sibiga, dr hab. prof. UR Alicja Jakubowska-Ożóg, dr hab. prof. UR Urszula Kopeć,	

	dr Danuta Hejda, dr Dorota Karkut, dr Elżbieta Kozłowska, dr Tadeusz Pórchłopek, dr Agata Kucharska-Babula
Cele zajęć z przedmiotu	
<p>C1. Praktyczne przygotowanie studentów do nauczania języka polskiego w szkołach ponadgimnazjalnych.</p> <p>C2. Kształcenie umiejętności wykorzystania wiedzy merytorycznej w praktyce szkolnej.</p> <p>C3. Kształtowanie umiejętności planowania, działania i rozumienia perspektyw dalszego rozwoju.</p>	
Wymagania wstępne	Student/ka zaliczył/a wszystkie przedmioty specjalizacji nauczycielskiej przewidziane do realizacji na pierwszym roku studiów, czyli ćwiczenia warsztatowe oraz praktykę ciągłą z języka polskiego w gimnazjum
Efekty kształcenia	<p>Wiedza:</p> <p>XB7_W01 – student/ka zna zasady bhp obowiązujące w placówkach oświatowych i ekonomiczno-prawne paradygmaty kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych</p> <p>XB7_W02 – student/ka prezentuje uporządkowaną wiedzę dotyczącą podstawy programowej i programów nauczania języka polskiego w szkołach ponadgimnazjalnych</p> <p>Umiejętności:</p> <p>XB7_U01 – student/ka wdraża wiedzę z językoznawstwa, historii literatury, teorii literatury i kultury narodowej w nauczaniu języka polskiego w szkole ponadgimnazjalnej</p> <p>XB7_U02 – student/ka porządkuje rozszerzoną wiedzę o metodach nauczania oraz dobrych praktykach</p> <p>XB7_U03 – student/ka projektuje ciekawe scenariusze zajęć polonistycznych</p> <p>Kompetencje społeczne:</p> <p>XB7_K01 – student/ka potrafi organizować proces uczenia się innych osób</p> <p>XB7_K02 - student identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu</p>

	XB7_K03 – student/ka rozumie potrzebę samokształcenia i rozwoju zawodowego	
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin		
Praktyka ciągła – 60 godz.		
Treści programowe		
Praktyka ciągła:		
	Treści merytoryczne	Liczba godzin
	Zaznajomienie się z organizacją pracy szkoły (zasady bhp, dokumentacja szkoły, plany pracy, Wewnątrzszkolny System Oceniania, Statut Szkoły itp.)	4 godz.
	Zapoznanie się ze specyfiką pracy nauczyciela polonisty w szkole ponadgimnazjalnej, analiza dokumentacji prowadzonej przez nauczyciela (Przedmiotowy System Oceniania, wynikowe plany pracy, rozkłady materiału, dokumentacja awansu zawodowego)	4 godz.
	Analiza wykorzystywanych w miejscu praktyki programów nauczania języka polskiego oraz podręczników szkolnych	2 godz.
	Organizacja, wyposażenie i funkcjonowanie pracowni języka polskiego	2 godz.
	Hospitacja lekcji języka polskiego w szkole ponadgimnazjalnej prowadzonych przez opiekuna praktyki	20 godz.
	Prowadzenie lekcji przez studenta	28 godz.
	Suma godzin	60
Metody dydaktyczne	metoda oglądowa, dyskusja, problemowa, zajęć praktycznych	
Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	Zaliczenie z oceną:	

	<p>1. Ocenianie formatywne (bieżące): F1. przygotowanie konspektów lekcji, F2. poprawne przeprowadzenie przez studentów lekcji próbnych z języka polskiego w liceum</p> <p>2. Ocenianie podsumowujące: P1. udokumentowana umiejętność protokołowania i oceniania lekcji, prowadzenie dziennika praktyk.</p>	
<p>Metody i kryteria oceny</p>	<p>Na zaliczenie z praktyki składa się (według średniej ważonej podanej w %):</p> <ul style="list-style-type: none"> - udokumentowane w dzienniku praktyk zaznajomienie się z organizacją pracy szkoły (20%) weryfikujące efekty: XB7_W01, XB7_K02, XB7_K03. - ocenianie bieżące (30%), czyli przygotowywanie przez studenta konspektów lekcji (zgodne z materiałami edukacyjnymi programu „Kreator” w zakresie zaproponowanych etapów lekcji; kreatywnych czynności nauczyciela i uczniów; wielostronnych umiejętności kluczowych; kart pracy) weryfikuje wszystkie efekty dotyczące umiejętności oraz XB7_K01. - ocena lekcji hospitowanych i prowadzonych (30%) wg kryteriów: poprawności merytorycznej, sposobu zapoznania z materiałem nauczania, poprawności dydaktycznej lekcji, umiejętności kontrolnych i wdrażania do samokształcenia, wychowawczych wartości lekcji, aktywności i samodzielności uczniów weryfikuje efekty: XB7_W02 oraz wszystkie z zakresu umiejętności <p>i kompetencji społecznych.</p> <p>Uwaga: warunkiem koniecznym do uzyskania zaliczenia praktyki ciągłej jest przedłożenie nauczycielowi akademickiemu - kierownikowi praktyki w terminie dwóch tygodni po zakończonej praktyce w szkole kompletu notatek hospitacyjnych, konspektów, dziennika praktyk oraz arkusza uwag i spostrzeżeń, co stanowi kolejne 20 % częściowego udziału w ocenie końcowej i weryfikuje efekty w zakresie wiedzy i umiejętności. Zaliczenie z oceną na podstawie średniej ważonej.</p>	
<p>Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach</p>	<p>Aktywność</p>	<p>Liczba godzin/ nakład pracy studenta</p>

oraz punktach ECTS	hospitowanie i prowadzenie lekcji	48 godz.
	zaznajomienie się z organizacją pracy szkoły (zasady bhp, dokumentacja szkoły, planowanie, Szkolny System Oceniania, Statut Szkoły itp.)	4 godz.
	zapoznanie się ze specyfiką pracy nauczyciela polonisty w szkole ponadgimnazjalnej	6 godz.
	analiza dokumentacji prowadzonej przez nauczyciela (Przedmiotowy System Oceniania itp.)	2godz.
	przygotowanie merytoryczne do prowadzenia lekcji	20 godz.
	czas na przygotowanie konspektów	20 godz.
	udział w konsultacjach	10 godz.
	poprawa zadań klasowych, przykładowych arkuszy maturalnych	10 godz.
	udział w zebraniach, posiedzeniach rady pedagogicznej, spotkaniach z rodzicami, dyżurach śródlekcyjnych	5 godz.

	aktywne włączanie się w przygotowanie organizowanych w szkole imprez i przedsięwzięć kulturalnych	15 godz.
	przygotowanie dokumentacji dla kierownika praktyk	20 godz.
	SUMA GODZIN	160 godz.
	LICZBA PUNKTÓW ECTS	6
Język wykładowy	polski	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	praktyka ciągła z języka polskiego w szkole ponadgimnazjalnej	
Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Programy nauczania, podręczniki dla uczniów oraz poradniki dla nauczycieli – szkoły ponadgimnazjalne</p> <p>Bortnowski S., <i>Jak zmienić polonistykę szkolną?</i> Warszawa 2009.</p> <p>Bortnowski S., <i>Przewodnik po sztuce uczenia literatury</i>, Warszawa 2005.</p> <p>Chrzastowska B., Wyślouch S., <i>Poetyka stosowana</i>, wyd. trzecie zmienione, Warszawa 2000.</p> <p><i>Edukacja polonistyczna, t. 1: Materiały z zakresu dydaktyki literatury i języka polskiego dla studentów oraz nauczycieli</i>, pod red. D. Hejdy, E. Mazur, Rzeszów 2011.</p> <p>Janus-Sitarz A., <i>Przyjemność i odpowiedzialność w lekturze. O praktykach czytania literatury w szkole. Konstatacje. Oceny. Propozycje</i>, Kraków 2009.</p> <p><i>Kompetencje szkolnego polonisty. Szkice i artykuły z metodyki</i>, t. 1 i 2. red. B. Chrzastowska, Warszawa 1995, 1997.</p> <p>Kowalikowa J., <i>Narodziny nauczyciela polonisty. Szkice edukacyjne</i>, Kraków 2006.</p> <p><i>Kształcenie językowe w dobie kultury masowej polisensorycznej</i>, pod red. U. Kopeć i Z. Sibigi, Rzeszów 2010.</p>	

	<p><i>Kształcenie literacko-kulturowe w dobie kultury masowej polisensorycznej</i>, pod red. D. Karkut i T. Pórchłopka, Rzeszów 2010.</p> <p><i>Lekcje czytania. Eksplikacje literackie</i>, pod red. W. Dynaka i A. W. Labudy, cz. 1, Warszawa 1991, cz. 2, Wrocław 1999.</p> <p><i>Lekcje poezji w szkole średniej. Propozycje analiz i interpretacji wybranych utworów</i>, cz. I, pod red. A. Krawczyk, Kielce 1992.</p> <p><i>Lekcje poezji w szkole średniej. Propozycje analizy i interpretacji porównawczej wybranych utworów poetyckich</i>, cz. II, pod red. S. Żaka, Kielce 1993.</p> <p><i>Lekcje poezji w szkole średniej. Poezja na maturze</i>, cz. III, pod red. M. J. Kowalczyk, A. Krawczyk, Kielce 1998.</p> <p><i>Liryka polska. Interpretacje</i>, pod red. J. Prokopa i J. Sławińskiego, wyd. III, Gdańsk 2001.</p> <p><i>Materiały edukacyjne programu „Kreator”. Scenariusze lekcji</i>, Warszawa 1999.</p> <p>Mazur E., <i>Kilka uwag o kanonie lektur w edukacji polonistycznej</i>, „Kwartalnik Edukacyjny” 2011, nr 1 (64).</p> <p>Mazur E., <i>Projekt edukacyjny. Rekonesans dydaktyczny</i>, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego”, Seria Filologiczna Dydaktyka 6, pod red. E. Kozłowskiej, Z. Sibigi, Rzeszów 2011.</p> <p>Pilch A., <i>Kierunki interpretacji tekstu poetyckiego. Literaturoznawstwo i dydaktyka</i>, Kraków 2003.</p> <p><i>Polonista w szkole. Podstawy kształcenia nauczyciela polonisty</i>, red. A. Janus-Sitarz, Kraków 2004.</p> <p><i>Praktyczna stylistyka nie tylko dla polonistów</i>, pod red. E. Bańkowskiej i A. Mikołajczuk, Warszawa 2003.</p> <p>Ślósarz A., <i>Media w służbie polonisty</i>, Kraków 2008.</p> <p>Stróżyński K., <i>Ocenianie umiejętności polonistycznych – podejście analityczne i holistyczne</i>, „Język Polski w Szkole Średniej” 2000/2001, nr 1.</p> <p>Uryga Z., <i>Godziny polskiego. Z zagadnień kształcenia literackiego</i>, Warszawa-Kraków 1996.</p>
--	---

	<p><i>Wybrane zagadnienia edukacji polonistycznej</i>, pod red. H. Kurczaba, U. Kopeć, E. Kozłowskiej, Rzeszów 2002.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Bortnowski S., <i>Zdziwienia polonistyczne, czyli o sztuce na lekcjach polskiego</i>, Warszawa 1993.</p> <p>Grodecka A., <i>Lektury stulecia. Słynni pisarze, wielkie dzieła. Kanon XX wieku. Analizy i interpretacje literackie. Wypisy</i>, Warszawa 1999.</p> <p>Krawczyk A., <i>Literackie fascynacje malarstwem. Teksty, zadania, szkice interpretacyjne</i>, Kielce 2006.</p> <p>Kurczab H., <i>Pogranicza sztuk i konteksty literatury pięknej</i>, Rzeszów 2001.</p> <p>Myrdzik B., <i>Zrozumieć siebie i świat. Szkice i studia o edukacji polonistycznej</i>, Lublin 2006.</p> <p><i>Wiązanie kształcenia językowego z literacko-kulturowym w gimnazjach i liceach</i>, pod red. Z. Urygi, R. Jedlińskiego, M. Sienko, Kraków 2007.</p>
--	--

XB6/8. PRAKTYKA CIĄGŁA Z J. POLSKIEGO W GIMNAZJUM
rok akademicki 2013/2014

Nazwa przedmiotu	Praktyka ciągła w gimnazjum	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot	Instytut Filologii Polskiej Zakład Metodyki Nauczania Literatury i Języka Polskiego	
Kod przedmiotu	XB6/8	
Studia		
Kierunek studiów	Poziom kształcenia	Forma studiów
Filologia polska	Studia drugiego stopnia	Studia niestacjonarne
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot specjalizacji nauczycielskiej	
Rok i semestr studiów	Rok pierwszy, 2	
Imię i nazwisko koordynatora	Dr Danuta Hejda	

przedmiotu	
Imię i nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących) zajęcia z przedmiotu	Dr Danuta Hejda , dr hab. prof. UR Zygmunt Sibiga, dr hab. prof. UR Alicja Jakubowska-Ożóg, dr hab. prof. UR Urszula Kopeć, dr Elżbieta Kozłowska, dr Dorota Karkut, dr Elżbieta Mazur, dr Tadeusz Półchłopek, dr Agata Kucharska-Babula
Cele zajęć z przedmiotu	
Praktyczne przygotowanie studentów do nauczania języka polskiego w gimnazjum. Kształcenie umiejętności wykorzystania wiedzy merytorycznej w praktyce.	
Wymagania wstępne	Zaliczenie przedmiotów specjalizacji nauczycielskiej na studiach pierwszego stopnia
Efekty kształcenia	<p><u>Wiedza:</u></p> <p>XB6/8_W01 - student ma wiedzę z psychologii, pedagogiki i metodyki nauczania literatury i języka polskiego, zorientowaną na praktyczne zastosowanie w nauczaniu języka polskiego w gimnazjum.</p> <p><u>Umiejętności:</u></p> <p>XB6/8_U01 - student samodzielnie planuje i projektuje działania związane z nauczaniem języka polskiego w gimnazjum</p> <p>XB6/8_U02 - student pełni rolę nauczyciela języka polskiego w gimnazjum.</p> <p>XB6/8_U03 - student potrafi analizować własne i cudze działania dydaktyczne.</p> <p><u>Kompetencje społeczne:</u></p> <p>XB6/8_K01 - student potrafi organizować proces uczenia się innych osób</p> <p>XB6/8_K02 - student rozumie potrzebę samokształcenia i rozwoju zawodowego</p>
Forma(y) zajęć, liczba realizowanych godzin	
Praktyka ciągła – 60 godzin	
Treści programowe	

<p>1. Hospitacja i analiza lekcji języka polskiego prowadzonych przez opiekuna praktyki – 20 godz.</p> <p>2. Samodzielne prowadzenie lekcji – 40 godz.</p>	
Metody dydaktyczne	Metoda oglądowa, ćwiczeń praktycznych
Sposób(y) i forma(y) zaliczenia	<p>- zaliczenie z oceną,</p> <p>- przygotowanie konspektów lekcji,</p> <p>- poprawne przeprowadzenie lekcji przez praktykanta,</p> <p>- udokumentowana umiejętność protokołowania i oceniania lekcji (notatki hospitacyjne, dziennik praktyk)</p>
Metody i kryteria oceny	<p>Na zaliczenie z praktyki ciągłej składa się:</p> <p>10% - udokumentowane w dzienniku zaznajomienie się z organizacją pracy szkoły (sprawdza efekty XD6/8_W01)</p> <p>25% - przygotowanie konspektów lekcji zgodnie z obowiązującymi programami nauczania języka polskiego na III poziomie edukacyjnym (sprawdza efekty XB6/8_W01, XB6/8_U01, XB6/8_U03, XB6/8_K02)</p> <p>ocena dst.: konspekt zbudowany poprawnie,</p> <p>ocena db.: konspekt częściowo oryginalny,</p> <p>ocena bdb.: konspekt zawiera oryginalne, opracowane przez studenta rozwiązania dydaktyczne.</p> <p>45% - ocena lekcji prowadzonych i hospitowanych prowadzonych przez studenta według kryteriów poprawności merytorycznej i dydaktycznej lekcji (sposób zapoznawania uczniów z materiałem nauczania, logika działań, motywowanie uczniów, wdrażanie do samokształcenia, sposoby aktywizowania uczniów, walory wychowawcze) – (weryfikacja wszystkich efektów kształcenia).</p> <p>Na ocenę dostateczną: student realizuje podstawowe cele lekcji, nie popełnia istotnych błędów merytorycznych i dydaktycznych.</p> <p>Na ocenę dobrą: student realizuje większość celów lekcji, popełnia drobne błędy merytoryczne i dydaktyczne.</p> <p>Na ocenę bardzo dobrą: student realizuje wszystkie cele lekcji, jego działania cechują się poprawnością merytoryczną i</p>

	<p>wysoką sprawnością dydaktyczną.</p> <p>Ocena notatek hospitacyjnych sporządzanych przez studenta – (sprawdzanie efektów XB6/8_W01,XB6/8_U03)</p> <p>ocena dst.: student składa 60 – 70% notatek hospitacyjnych z poprawną analizą lekcji,</p> <p>ocena db.: student składa 70 – 90% notatek hospitacyjnych z częściowo pogłębioną analizą lekcji,</p> <p>o cena bdb.: student składa powyżej 90% notatek hospitacyjnych z wnikliwą i pogłębioną analizą lekcji.</p> <p>20% - pozytywna ocena praktyki potwierdzona opinia nauczyciela-opiekuna praktyk.</p>
<p>Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hospitacja i analiza lekcji języka polskiego prowadzonych przez nauczyciela języka polskiego – 20 godz. 2. Samodzielne prowadzenie lekcji – 40 godz. 3. Przygotowywanie się lekcji, redagowanie konspektów – 50 godzin. 4. Analiza wykorzystywanych w miejscu praktyki programów nauczania języka polskiego oraz podręczników szkolnych – 5 godz. 5. Zaznajomienie się z organizacją pracy szkoły (dokumentacja szkoły, plany pracy, Wewnątrzszkolny System Oceniania, Statut Szkoły itp.) – 5 godz. 6. Analiza dokumentacji prowadzonej przez nauczyciela (Przedmiotowy System Oceniania, wynikowe plany pracy, rozkłady materiału, dokumentacja awansu zawodowego)- 5 godz. 7. Zdobywanie informacji na temat współpracy szkoły ze środowiskiem i rodzicami – 1 godz. 8. Organizacja, wyposażenie i wykorzystanie pracowni języka polskiego -1 godz. 9. Obserwacja struktur w obrębie szkoły (sekretariat, pedagog szkolny, biblioteka, świetlica, samorząd szkolny, koła zainteresowań i zajęcia pozalekcyjne) – 3 godz. 10. Rozpoznanie w zakresie dostępnych materiałów dydaktycznych, publikacji metodycznych, czasopism polonistycznych, przykładowych testów i sprawdzianów – 10 godz. 11. Częściowe włączenie się w obowiązki nauczyciela (poprawa zeszytów uczniowskich, przygotowywanie środków dydaktycznych, zajęcia w świetlicy i bibliotece szkolnej, Pomoc w organizacji imprez szkolnych i wycieczek, prowadzenie lekcji wychowawczych i zajęć pozalekcyjnych) – 5 godz. 12. Omówienie wniosków z zajęć, podsumowanie praktyki, przygotowanie dokumentacji- 5 godz.

	Razem: 150 godz., 6 punktów ECTS
Język wykładowy	polski
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	
Literatura	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Obowiązujące w placówce, w której student odbywa praktykę, programy nauczania, podręczniki dla uczniów, materiały dla nauczycieli towarzyszące danej serii podręczników.</p> <p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>S. Bortnowski, <i>Warsztaty dziennikarskie</i>, Warszawa 1999.</p> <p>S. Bortnowski, <i>Jak uczyć poezji?</i> Warszawa 1994</p> <p>S. Bortnowski, <i>Zdziwienia polonistyczne czyli o sztuce na lekcjach języka polskiego</i>, Warszawa 2004.</p> <p>J. Kowalikowa, <i>Narodziny nauczyciela polonisty</i>, Kraków 2006.</p> <p>J. Kowalikowa, <i>Każdy może dobrze pisać wypracowania: poradnik dla uczniów</i>, Warszawa 1995.</p> <p><i>Edukacja polonistyczna, Materiały z zakresu dydaktyki literatury i języka polskiego dla studentów oraz nauczycieli</i>, red. D. Hejda, E. Mazur, Rzeszów 2011.</p> <p>F. Filipowicz, M. Rataj, <i>Vademecum młodego nauczyciela</i>, Warszawa 1989.</p> <p>A. Dyduchowa, <i>Jak integrować doskonalenie sprawności językowej z kształceniem literackim i kulturalnym</i>, „Polonistyka” 1983, nr 2.</p> <p><i>Kształcenie językowe w dobie kultury masowej polisensorycznej</i>, red. Z. Sibiga, U. Kopeć, Rzeszów 2010.</p> <p>W. Bobiński, K. Orłowa, H. Synowiec, <i>Jak uczyć języka polskiego w klasie drugiej gimnazjum: przewodnik dla nauczyciela do podręczników „Świat w słowach i obrazach”</i>, Warszawa 2000.</p>

	<p>W. Bobiński, K. Orłowa, H. Synowiec, <i>Jak uczyć języka polskiego w klasie trzeciej gimnazjum: przewodnik dla nauczyciela do podręczników „Świat w słowach i obrazach”</i>, Warszawa 2001.</p> <p>K. Gorczycka, A. Sławińska, <i>Język polski. Sprawdziany kompetencji</i>, Łódź 1999.</p> <p>M. Kuziak, S. Rzepczyński, <i>Jak napisać....?</i> Warszawa 2002</p> <p>A. Pragłowska, <i>Napisz lepiej: wiadomości i ćwiczenia dotyczące wybranych form wypowiedzi dla uczniów gimnazjum i liceum</i>, Warszawa 2000.</p> <p>J. Rusiecki, <i>Czynniki efektywności nauczania</i>, „Edukacja i Dialog” 1998 nr 6, s. 41.</p> <p><i>Wybrane zagadnienia edukacji polonistycznej</i>, red. U. Kopeć, E. Kozłowska, H. Kurczab, Rzeszów 2002.</p> <p>Z. A. Kłakówna, <i>Sztuka pisania. Ćwiczenia redakcyjne dla klas I-III gimnazjum</i>. Kraków 1992.</p>	